

in Metoda bodi sleharnemu Slovencu sveta družba! Vsak jo podpiraj po svojih močeh, saj je podpore potrebna in vredna vsega priznanja!

G.

Ugodna prilika. V M. Kuštrovi zapuščini v Kranji je na prodaj pod polovico znižano ceno več lepo vezanih knjig in sicer: Valvasor (Krain u. Kärnthen); Brechts Thierleben; Schlossers Weltgeschichte; Dorres Hl. Schrift; Jean Pauls Werke; Shakespeares dram. Werke; Wielands Werke; Lessings Werke; Bibliothek für Ost und West; Saphirs Schriften, Vaterländisches Ehrenbuch i. dr. Oglasiti se je pri vdovi pokojnikovi.

G. Likar, knjigotržec v Gorici je izdal prav praktične zvezke za ljudske šole. Njih liniaturo je uredil za osemletno šolsko dobo tako, da učenec rabi vsako leto drugo zaporedno številko od 1. do 8. Te liniature so pregledali in odobrili gg. nadzorniki in učitelji na Goriškem. 100 pisank iz močnega popirja velja 70 kr., iz malo šibkejšega pa 60 kr.

Dom in Svet, ilustrovan list za leposlovje in znanstvo izhaja od novega leta sem po dvakrat na mesec in v večji obliki, kakor do sedaj. 1. številka je izšla s prav zanimivo vsebino in krasnimi slikami. Cena „Dom in Svet-u“ za l. 1894. je: 4 gld. 20 kr. za celo leto; 2 gld. 10 kr. za pol leta; 1 gld. 5 kr. za četrto leto.

Vrtec, časopis s podobami za slovensko mladino je prinesel v 1. letošnji številki prav mnogo podučnega in kratkočasnega berila za našo mladino. Vrtec stoji za celo leto samo 2 gld. 60 kr.; za pol leta 1 gld. 30 kr.

Ljubljanski Zvon — književno glasilo razumnosti slovenskega — prinaša v letošnji prvi številki mnogo lepih pesem in povesti iz peres prvih pesnikov in pripovedovalcev slovenskih. „Lj. Zvon“ izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jedenkrat na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30 kr., četrto leta 1 gld. 15 kr.

Spomin pridnim učencem ali nauk o lepem vedenju šolske mladine. Spisal J. S., katehet. V Ljubljani. Natisnili in založili J. Blaznikovi nasled. Cena 10 kr.

Slovensko-nemškega slovarja knezoškofa Antona Alojzija Wolfa osmi sešitek obseza besede od „medčeljusten“ do „naj“.

Listek.

Nulla dies sine linea.

Gospod urednik! Kdo bi si bil mislil letos o novem letu, da bomo imeli v malo dneh tako važen in zajedno tudi v finančnih zadevah nevaren faktor v naši „revni“ deželi. „Proračun za šolske potrebe“ napravlja brezupen utis. Dežela preveč troši za šolstvo, uspehi so neznatni. Taki vzdihli so odmevali po dvorani deželnega zbora.

Torej kakor vidite, vsekako smo važen, a drag faktor v domovini. Na vsak način je to napredek. Da, napredovali smo. „Vsaka stvar jedenkrat pride naprej“, tako je dejal oni, ki se je spodtaknil na pragu v hranilnico, butil z glavo v prestrašenega uradnika, opravičuje svoj nenavadni prihod s slabim vremenom, ledenim pragom in kolikor toliko tudi — z lastno nerodnostjo. „Glava je le glava, zakaj bi ne smela kedaj tudi naprej; saj brez glave ni mošnje; brez mošnje ne hranilnice. Oprostite, gospod urednik, ta dan si bom zapomnil“.

„Tudi jaz!“ bil je odgovor čudnemu obiskovalcu.

Smejali se bodete, gospod urednik, prebravši te vrstice in mislili: kako nerodna primera! Toda izvolite počakati. Danes tudi jaz ne prihajam s praznim košem.

Naš vrli Pivčan izpod Leskovega grma je zadnjič poudarjal vrlo misel, da bodimo solidarni, bodimo jedini kakor je jedina čast. duhovščina. Zares zlata vredna misel, in

vsi kot jeden mož moramo delovati na to, da se čim prej — začne — uresničevati; vsi kot jeden mož se moramo potezati tudi za najmanjšega in najmlajšega brata, ko se mu je godila krivica. Tukaj smo! Brez nas ni napredka. Štrajkov sicer ne homo uprizarjali, ali branili se bomo vsi in proti vsakemu, ki nam bo želel zlo.

Oprostite, gosp. urednik, da po tem receptu začnem najprej sam: 12. prosinca t. l. trdil je poslanec Šuklje, da prihaja na učit. pripravnice najslabši materijal — na gimnazijah in realkah propali dijaki — ki navadno nimajo posebnega veselja za učiteljski poklic. Tako je govoril prof. Šuklje, državni in deželni poslanec, mož, ki ima dostikrat razum in glavo na pravem mestu; mož, ki se zna zvijati tako na vse mogoče načine, da bi mu — kakor je trdil nedavno nek drug listkar — jedino francoska revolucija s svojimi raznovrstnimi fazami mogla do živega. V vseh drugih dogodbah svetovne zgodovine bi si bil znal g. profesor pridobiti udoben, varen kotiček, ki bi imel poleg drugih ugodnostij tudi masne dohodke. Samo revolucija, katere „prave vzroke“ nam je gospod celo napisal v boljših časih, ta bi bila spravila gosp. Frančiška — pod giljotino. Ta mož torej izrekel je oni dan o našem stanu ostro besedo — sodbo težko in okorno kakor je okorna g. Frančiška trditev.

Ali so g. profesorju znani vzroki, zakaj propadajo tudi dobri dijaki?

Ali pridejo na pripravnice samo propali dijaki?

Ti prashañji bi bil moral gospod Šuklje vsaj nekoliko premisliti, saj bi mu poleg izvrstne govorniške spretnosti ne bilo nemogoče. Zato moramo smatrati njegov izrek — nepremišljeno tirado.

To trditev moram takoj opravičiti.

Čakajte gosp. urednik, najlepše šele pride!

Ergo na pripravnice prihajajo propali dijaki, ki navadno nimajo posebnega veselja do učiteljskega stanu. V svoji skromnosti — kot najslabši materijal — usojamo si prašati gospoda profesorja, ki je gotovo imel čas in priložnost baviti se z logiko več kot mi: Če nimajo pripravniki veselja do učiteljskega stanu, kaj neki jih vleče v učiteljski jarem? Odgovorimo sami: Današnji svet se podi za materijalnimi uzori, torej jim je vaba gotovo masna plača (nagrada?) 360 gl. na leto! Kaj neki družega bo imelo tako moč?

Morda pa misli g. poslanec — s tem nečemo nikogar žaliti — da so človeku potrebni res nadnaravni talenti, da dovrši gimnazijo ali realko? Dvomimo.

Pustimo to! Nulla dies sine linea. Ni ga dneva, da bi naš stan ne dobil kake brec! Vrnili bomo pa vsako, pridi od koder koli. Qui tacet, consentire videtur. Tako mislim jaz, tako mislite vi, g. urednik, in tako bi mislil isti poslanec Šuklje, ko bi kdo napadal profesorski stan v revni naši deželi.

Tudi če ni bilo nikogar v zbornici, da bi se bil potegnil za nas — in če prav tudi poslanec-učitelj tega ni storil — zato bomo naše deželne očete še vedno spoštovali in čislali. Saj smo vajeni potrpeti in si s tem služiti — nebesa. Bog daj, da bi pogled na šolski proračun ne bil nikdar več brezupen in pa, da bi se — še tega je bilo treba — na gimnazijah in realkah propalim dijakom vendar že nehale sline cediti po tistih letnih 360 gl. nagrade! To so skromne želje skromnega *pesimista.*

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Emilija Witschel †.) Dne 5. prosinca t. l. umrla je po večletnem bolehanji gospodičina Emilija Witschelnova, učiteljica na nemški dekliški šoli v Ljubljani. — Pokojnica delovala je kot začasna učiteljica 3 leta na petrazrednici v Velikovecu na Koroškem, potem 2 leti kot pomožna učiteljica na tukajšnji c. kr. vadnici ter je bila imenovana leta 1889. za četrto učno mesto na nemški dekliški šoli. — Vneta za svoj poklic, bila je premarljiva vestna učiteljica in odkritosrčna ljubeznjiva koleginja. *A. B.*